

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Att.: Chefkonsulent Susanne Beck Petersen
Holbergsgade 6
1057 København K

DANSKE
REGIONER

16-04-2012

Sag nr. 10/1046

Dokumentnr.

Mikkel Lambach

Tel. 35298212

E-mail: Mla@regioner.dk

Bidrag til besvarelse af folketingsspørgsmål 436

Nedenfor følger Danske Regioners bidrag til besvarelse af folketingsspørgsmål 436 (SUU alm. del) om visitationsretningslinjer på de psykiatriske afdelinger. Bidraget er baseret på oplysninger fra regionerne. Efter aftale med ministeriet er regionernes oplysninger baseret på en forudsætning om, at der med "retningslinjer" tænkes på regionernes overordnede generelle retningslinjer/vejledninger. De enkelte psykiatriske afdelingers visitationsretningslinjer og husordener er således ikke beskrevet.

Danske Regioner kan i øvrigt oplyse, at foreningen er i færd med at indhente data for over registrerede arbejdsulykker i psykiatrien, der relaterer sig til vold.

Region Hovedstaden

Region Hovedstadens Psykiatri har følgende 4 vejledninger, der fastlægger retningslinjerne for visitation af patienter og besøgende:

1. Risikovurdering i sengeafsnit

Vejledningen gælder for alle døgnafsnit i Region Hovedstadens Psykiatri, og vejledningen fastlægger retningslinjer for, hvordan afdelingssygeplejersken/den ansvarshavende sygeplejerske dagligt skal risikovurdere det psykosociale miljø i de psykiatriske sengeafsnit ud fra opgavekompleksiteten, antallet af og kompetencer hos personalet på vagt, individuelle patientindikatorer (herunder farlighed), selvmordsrisiko, adgang til potentielt farlige genstande, patienternes behov for observation og personalekontakt.

Der er krav om daglig registrering af, at risikovurderingen har fundet sted. På baggrund af risikovurderingen tages der stilling til, om der skal tages initiativ til visitation e.l.

2. Risikovurdering i forhold til den enkelte patient

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

Vejledningen fastlægger retningslinjer for risikovurdering af patienten i forhold til selvmord, selvskade og voldelig adfærd. Risikovurderingen af den enkelte patient foretages af det kliniske personale ved indlæggelse og i forbindelse med ændring i patientens tilstand. Den enkelte patient visiteres, og skarpe genstande, lightere, snørebånd og andre farlige genstande fratages patienten. Vejledningen foreskriver, hvornår farlige genstande skal opbevares aflåst.

Hvis patienten modsætter sig visitation, skal der jf. psykiatrilovens § 19 være en konkret mistanke, før overlægen kan iværksætte en visitation.

3. Husordenspolitik for Region Hovedstadens Psykiatri

Vejledningen beskriver, hvad en lokal husorden som minimum skal indeholde. Formålet med en husorden er at tilvejebringe omsorg og sikkerhed for patienterne og give klare rammer, der bidrager til et trygt miljø for alle på stedet. Det kan bl.a. omfatte forbud mod vold, trusler, farlige genstande, euforiserende stoffer m.m.

Retningslinjerne for besøg er reguleret i husordnerne. Der er i dag ikke hjemmel til at gennemføre visitation af besøgende mod deres vilje.

4. Husorden – overtrædelser heraf

Vejledningen beskriver retningslinjerne for håndtering af evt. overtrædelse af husordenen. Ved konkret mistanke kan overlægen vurdere, om der skal iværksættes særlige tiltag, hvis en besøgende modsætter sig en frivillig visitation. Tiltagene kan fx bestå i, at besøget skal være overvåget, eller at der udstedes besøgsforbud.

Region Sjælland

I Region Sjælland er der udarbejdet såvel overordnede som lokale retningslinjer for visitering af patienter i psykiatrien og pårørende. Hertil kommer lokale husordener for de enkelte afsnit. Særligt på de retspsykiatriske og/eller lukkede afsnit er der opmærksomhed på patienterne og deres ejendele, når de ankommer.

Region Sjælland ønsker med baggrund i den tragiske hændelse i Odense, at opdatere sine gældende retningslinjer. Regionen har derfor igangsat et arbejde, der skal munde ud i nye reviderede fælles retningslinjer for hele psykiatrien.

Region Sjælland pointerer, at den eksisterende lovgivnings (psykiatrilovens § 19 a) krav om, at visitering af patienter og ejendel kun må finde sted, når der foreligger begrundet mistanke, begrænser mulighederne for visitering. Den aktuelle lovgivning tillader heller ikke anvendelse af teknisk udstyr såsom scannere og detektorer, uden at der foreligger en konkret mistanke.

Region Syddanmark

Psykiatrien i Region Syddanmark har en fælles tværgående instruks gældende for alle sygehusets afdelinger omkring visitering af patienter og deres ejendele. Instruksen justeres og tilpasses kontinuerligt i forhold til de opnåede erfaringer. Instruksen er vedlagt.

Som udgangspunkt visiteres alle patienter, som indlægges på et lukket/skærmet afsnit, mens patienter, der indlægges på åbent afsnit visiteres ved begrundet mistanke om indsmugling af ikke tilladte effekter. Det samme gælder efter udgang.

Region Midtjylland

Regionens psykiatriske hospitaler har klare lokale retningslinjer/instrukser for visitering af patienter og besøgende. For psykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien på Aarhus Universitetshospital, Risskov er der lavet fælles retningslinjer/instrukser. De enkelte afdelingers instrukser er ikke vedlagt, men kan rekvireres.

Region Midtjyllands retningslinjer/instrukser, der bygger på psykiatrilovens §19a og kun regulerer visitering af patienter, indeholder blandt andet følgende sikkerhedsprocedurer:

1. Alle patienter opfordres i forbindelse med indlæggelse til at fremvise medbragte ejendele. Er patienten ikke samarbejdsvillig, kan der ved beslutning fra overlægen alligevel foretages visitering. I overlægens fravær kan beslutningen træffes af en anden læge. Overlægen skal hurtigst muligt herefter tage stilling til beslutningen.
2. Ved konkret mistanke om indsmugling af rusmidler eller genstande, som kan udgøre en fare for patienten eller andre, kan det være nødvendigt at undersøge patientens post, stue og ejendele, anmode patienten om en rusmiddeltest og foretage kropsvisitation (undersøgelse af kroppens hulrum er ikke tilladt). Undersøgelse af patientens post og ejendele skal som hovedregel foretages i patientens nærvær.
3. Besøgende kan ligeledes visiteres, hvis personalet og overlægen i samråd vurderer, at det er nødvendigt. Hvis besøgende modsætter

sig visitation, kan de nægtes adgang til afdelingen. Besøgende kan således afvises, og besøg kan begrænses eller overvåges.

Side 4

Region Nordjylland

Region Nordjylland har en fælles instruks for psykiatrien. Instruksen fastsætter begrænsninger og indgreb overfor den enkelte patient i forhold til:

1. Telefon (brug af egen mobiltelefon) og e-mail
2. Kontrol omkring medikamenter, rusmidler eller farlige genstande
3. Undersøgelse af post til patienter
4. Ransagning af patientens stue og ejendele (ransagning)
5. Ransagning på øvrige sygehusarealer/ fællesrum i sengeafsnit
6. Kropsvisitation
7. Beslaglæggelse og eventuelt tilintetgørelse af genstande mv.
8. Besøg og begrænsninger heri
9. Udgang
10. Øvrige ordensregler

Instruksen er vedlagt. Se især afsnit 7 om kropsvisitation.

Region Nordjylland har oplyst, at regionen i lyset af hændelsen på Odense Sygehus har truffet beslutning om, at den i psykiatrien gældende retningslinje gennemgås. I den forbindelse vil de enkelte afdelingers praktiske håndtering af visitering af ejendele og eventuel kropsvisitering mv. blive belyst nærmere.

Formålet med gennemgangen er at revidere og eventuelt skærpe instruksen. Gennemgangen skal bl.a. afklare om, der er behov for, at;

- Operationalisere instruksen yderligere
- Styrke medarbejdernes kompetencer i relation til holdninger og eget-ansvar
- Inddrage kulturforståelse i regionens konflikthåndterings- og vedligeholdelseskurser.

Med venlig hilsen

Mikkel Lambach